

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
เตรียมการจัดตั้งบริษัทตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒
ภายหลังจากพ้นตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๒๐๙.๓/๖๖๒ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่นายวิรัช อภิเมธีดำรง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) มีความประสงค์ขอลาออกจากการเป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าว เนื่องจากได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) กระทรวงการคลังในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทของ ทศท. และ กสท. จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การลาออกจากตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัท Holding Company ประกอบธุรกิจลงทุนถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ รวมถึง บริษัทที่เป็นผู้ประกอบการด้านธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม จะเป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๑๔ ประกอบกับมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ เนื่องจากนาย วิรัชฯ อ้างว่ามีได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจในการสั่งการ เป็นเพียงกรรมการทั่วไปและกรรมการ ตรวจสอบเท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือข้างต้นโดยมีผู้แทน กระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้แทนตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น มาตรา

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๐๐๙๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง พิจารณาแต่งตั้งกรรมการ ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนพนักงาน โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะต้องแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความ เชี่ยวชาญในด้านการเงินและการบัญชี และในกิจการหรือการดำเนินการของวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้น อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ส่วนผู้แทนพนักงานนั้นจะต้องแต่งตั้งจากนายกสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ พนักงานที่คณะกรรมการของวิสาหกิจนั้นเสนอในกรณีที่วิสาหกิจนั้นไม่มีสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามที่

๑๘^๒ ได้บัญญัติให้นำข้อห้ามเกี่ยวกับการขัดกันของผลประโยชน์ภายหลังพ้นจากตำแหน่งสามปี ตามมาตรา ๑๒^๓ ของกรรมการในคณะกรรมการทุนรัฐวิสาหกิจมาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี ซึ่งย่อมาหมายความว่าตามมาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๑๒ ว่า ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจะเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษาการเงิน หรือที่ปรึกษาการจัดการจำหน่ายหุ้น หรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้น หรือได้รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษนอกเหนือจากธุรกิจหรืองานตามปกติของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้นไม่ได้

กรณีตามที่หารือ นายวิรัช ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทของ ทศท. และ กสท. ได้ลาออกและไปดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ ซึ่งเป็นบริษัท Holding Company ที่ประกอบธุรกิจลงทุนถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ รวมทั้งบริษัทที่เป็นผู้ประกอบการด้านธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม แต่บริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ มิได้เป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของ ทศท. หรือ กสท. เป็นหุ้นของบริษัทตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ โดยตรง การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ ของนายวิรัชฯ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๑๒ ดังนั้น การที่นายวิรัชฯ ได้ลาออกจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทฯ และไปดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว จึงไม่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ การตีความบทบัญญัติดังกล่าวจะต้องตีความโดยเคร่งครัด เนื่องจากมาตรา ๓๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติทุน

เห็นสมควร

ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

^๒ มาตรา ๑๘ ให้นำมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี แต่ข้อห้ามมิให้เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการในบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทตามมาตรา ๑๒ มิให้ใช้บังคับกับกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

^๓ มาตรา ๑๒ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการตามมาตรา ๕ จะเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษาการเงิน หรือที่ปรึกษาการจัดการจำหน่ายหุ้นหรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้น หรือได้รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษนอกเหนือจากธุรกิจหรือการงานตามปกติของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานผู้ร่วมทุน หรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีของข้าราชการประจำที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

^๔ มาตรา ๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ ประกอบกับมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติความผิดและกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ประกอบ
กับมาตรา ๑๒ ไว้ด้วย

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕